

TEHNIKA I INFORMATIKA U OBRAZOVANJU

4. Internacionalna Konferencija, Tehnički fakultet Čačak, 1–3. jun 2012.

TECHNICS AND INFORMATICS IN EDUCATION

4th International Conference, Technical Faculty Čačak, 1–3rd June 2012.

UDK: 004.738.5:: 81'374

Stručni rad

ULOGA INTERNET REČNIKA U STICANJU NOVIH ZNANJA IZ RAZLIČITIH OBLASTI

Jelena Rajović¹, Sanja Marković² Momčilo Vujičić³

Rezime: Pojava Interneta je svakako jedan od najvećih “fenomena” tehnologije kako prošlog tako i ovog veka. Internet, “mreža svih mreža”, je neiscrpan izvor informacija koje se ažuriraju svakodnevno. Kao medij i tehnologija ima posebno važnu ulogu u sticanju novih znanja. Ova mreža nudi veliki broj informacija iz različitih sfera nauke, tehnologije, života, i čiji broj je u svakodnevnom porastu.

Neizostavan deo Interneta su i rečnici. Svrha ovog rada je da predstavi rečnike dostupne na Internetu koje mogu koristiti kako oni koji se profesionalno bave prevodjenjem tako i oni koji se istim bave iz hobija ili nemaju drugog izbora. Akcenat je stavljen na rečnike u kojima je srpski jezik zastupljen kao i na rečnike uskih specijalnosti.

Ključne reči: Internet, prevodjenje, rečnici.

THE ROLE OF INTERNET DICTIONARIES IN ACQUIRING OF NEW KNOWLEDGE FROM DIFFERENT AREAS

Summary: Appearing of Internet is certainly one of the biggest “phenomenons” of technology in the last and in this century as well. Internet, “a network of networks”, is inexhaustible source of information which is updated daily. As a medium, technology also has important role in acquiring of new knowledge. This network offers a large amount of information from different spheres of science, technology, life and which number increases on a daily basis.

The purpose of this paper is to present dictionaries available on the Internet, which can be used by those who are professional translators and as well by those to whom the same is a hobby or they have no other choice. Dictionaries where the Serbian language is present as well as the technical dictionaries are emphasized.

Key words: Internet, translation, dictionaries.

¹ Jelena Rajović, prof. Engleskog jezika, Visoka tehnička škola strukovnih studija iz Uroševca, B. Nušića 6, Zvečan, E-mail: gvozdena2001@yahoo.com

² Mr Sanja Marković, predavač, Visoka tehnička škola strukovnih studija, Nušićeva 6, Zvečan, E-mail: sanjamark045@gmail.com

³ Prof. dr Momčilo Vujičić, Tehnički fakultet, Svetog Save 65, Čačak, E-mail: vujiacic@tfc.kg.ac.rs

1. UVOD

Može se reći da je Internet iz korena promenio način na koji ljudi danas razmišljaju, rade pa i žive. Mnogi su za ali i protiv Interneta, i svakako da ima prednosti i mana, ali ovde ćemo govoriti samo o korisnim ponudama istog. Internet je dostupan na više svetskih jezika, ali jedan ipak dominira među njima – engleski. Iako nema najveći broj govornika, on je zvanični jezik u najvećem broju zemalja u poređenju sa drugim jezicima. Komunikacija na Internetu se uglavnom obavlja na engleskom jeziku. Ako nismo dobri poznavaoi jezika, neophodni su nam rečnici [1].

Istorijski posmatrano u prvom milenijumu prenošenje informacija se vršilo prvenstveno usmenim putem, u drugom milenijumu bilo je preko pisanog, a kasnije štampanog teksta, a u trećem milenijumu većina informacija prenosi se elektronskim putem [2].

Tranzicija sa pisane na elektronsku komunikaciju je odavno počela – i većina nas već dugo koristi elektronsku poštu (e-mail). Mnoge knjige, stručnu literaturu, magazine, žurnale možemo naći na Internetu u elektronskoj formi.

Isti slučaj je i sa rečnicima kojih na Internetu ima u izobilju, kako onih online tako i offline – i gotovo da pokrivaju sve naučne, tehničke oblasti kao i ostale sfere iz života.

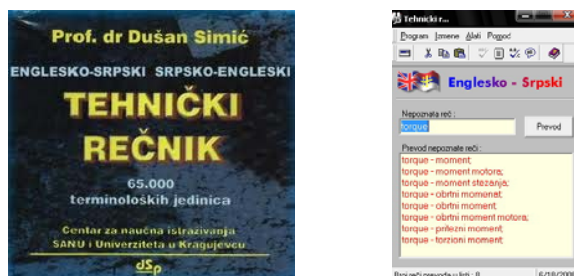
Danas se sve više govori o “cloud computing”, ili “računarima u oblacima”, i pretpostavlja se da u budućnosti neće biti važno gde se podaci stvarno nalaze, sve dok su dostupni preko Interneta [2].

Rečnike na Internetu možemo koristiti online, offline a možemo ih preuzeti u PDF formatu i iste koristiti na ličnom računaru pa i štampati.

2. OFFLINE REČNICI (*OFFLINE DICTIONARIES*)

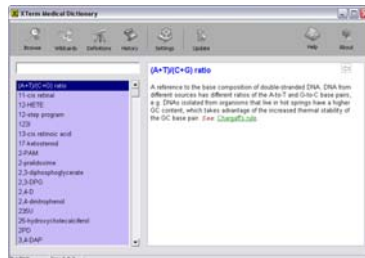
Ove rečnike koristimo preuzimanjem (*download*) softvera sa Interneta koji se zatim instalira na računar. Uz softver dolazi i baza podataka rečnika koja se periodično dopunjava (*update*) [1]. Veliki broj ovakvih softvera je besplatan za preuzimanje. Najpoznatiji rečnici ovakvog tipa, koji funkcionišu dvosmerno englesko-srpski i srpsko-engleski iz oblasti tehnike su:

□ Englesko-srpski i srpsko-engleski tehnički rečnik autora Prof. dr Dušana Simića. Za razliku od knjige, kompjuterska verzija omogućava rad u oba smera (sa engleskog na srpski i sa srpskog na engleski jezik). Program omogućava brzo i lako nalaženje prevoda nepoznatih reči i izraza iz više oblasti tehnike. Posebnu pogodnost predstavlja opcija “mini-rečnik” koja zauzima minimalan deo ekrana, tako da je pogodan za simultan rad sa programima za obradu teksta

Slika 1: Englesko-srpski i srpsko-engleski tehnički rečnik autora Prof. dr Dušana Simića

□ Medicinski rečnik, XTerm Medical Dictionary

Slika 2: Medicinski rečnik, XTerm Medical Dictionary

3. ONLINE REČNICI (*ONLINE DICTIONARIES*)

Ovi rečnici se mogu koristiti samo ako je korisnik priključen na Internet. Oni se ne mogu preuzeti na lični računar. Većina ovih rečnika ima veliku bazu podataka koja se svakodnevno ažurira. Često su i sami korisnici u mogućnosti da doprinesu ažuriranju ove baze tako što unose zadatu reč, a ako prevod iste ne postoji u datom momentu, administratori u najkraćem vremenskom roku obrađuju datu reč i ista se sa prevodom ubacuje u bazu podataka, i tako postaje dostupna ostalim korisnicima [1].

Ovde možemo navesti sledeće rečnike:

<http://www.eudict.com/index.php>

Ovaj rečnik je skup online rečnika jezika koji se govore u Evropskoj Uniji. EUDICT ne može prevoditi cele rečenice, možemo odjednom prevesti više reči ako ih odvojimo razmacima ili zarezima. Bogat je sadržajem iz raznih oblasti [3].

THE FREE DICTIONARY

The world's most comprehensive dictionary

<http://www.thefreedictionary.com/>

Ovde se mogu naći termini iz medicine, prava, finansija, zatim, tesaurus, akronimi, skraćenice, idiomi itd., [4].

<http://www.alltranslator.com/>

Nudi prevode reči ili teksta na više svetskih jezika, među kojima je i srpski jezik [5].

<http://www.metak.com/>

Rečnik sadži preko 300.000 reči, fraza i izraza. Rečnik uz prevod daje i sinonime i simultano prevodi na srpski i engleski jezik [6].

<http://www.onlinerecnik.com>

Rečnik ima mogućnost prevođenja između engleskog, francuskog, nemačkog i srpskog jezika. Rečnik ima i detaljna pojašnjenja reči i pojmova, zatim daje izgovor engleskih reči i fraza. Takođe prevodi ceo tekst. Sadrži i leksikon reči i izraza [7].

4. REČNICI U TEKSUALNOM ILI PDF FORMATU

Ovakvi rečnici se obično mogu naći kao deo Internet prezentacije kompanija, obrazovnih ustanova, specijalizovanih nevladinih organizacija ili organizacija drugog tipa. Oni mogu biti jednojezični, višezjezični, neki sadrže detaljne opise pojmova a neki samo navode reči. Ovi rečnici se mogu koristiti na ličnom računaru, a mogu se i štampati. U većini slučajeva preuzimanje ovakvih rečnika je besplatno [1].

Koristan sajt na kojem se mogu preuzeti rečnici u PDF formatu je svakako

KORISNA KNJIGA [8]

<http://www.korisnknjiga.com/elektronske-knjige>

Na osnovu sadržaja, rečnike bi mogli klasifikovati na sledeći način:

Pri prevođenju često se srećemo i sa nepoznicama iz srpskog jezika. U ovakvim situacijama svakako nam je od koristi rečnik

<http://www.vokabular.org>

Daje detaljna značenja reči na srpskom jeziku [9].

Tezaurusi

Online tezaurusi su danas neizostavno sredstvo koje se koristi u tehnološkom svetu. Koriste ga osobe svih profila. Postoje opšti i specijalizovani, daju sinonime i antonime reči.

Najpoznatiji rečnik ovakvog tipa je svakako [10]

<http://www.merriam-webster.com/>

Zatim [11],

<http://thesaurus.com/>

<http://www.visualthesaurus.com>

Online tezaus je rečnik sa preko 14500 pojmova koji se koristi upotrebom interaktivne mape. Pogodan je za ljude koji razmišljaju vizuelno [12].

Enciklopedije i leksikoni

Daju pojmove sa detaljnim opisom. Obično su dostupni na više jezika. Najpoznatiji danas u kojem je zastupljen srpski jezik jeste svakako [13]

WIKIPEDIA

<http://www.wikipedia.org/>

Zatim [14],

<http://www.britannica.com/>

ENCYCLOPEDIA.com

Search over 100 encyclopedias and dictionaries!

Research
Learn

Search

<http://www.encyclopedia.com/>

Jedna je od najvećih opštih enciklopedija na Engleskom jeziku [15].

Frazeološki rečnici

Rečnici korisni svima. Na osnovu željene reči ili sintagme pronalaze odgovarajuću frazu. Najpoznatiji su [16,17]:

OneLook.

<http://www.onelook.com/>

<http://www.usingenglish.com/reference/idioms/>

Rečnici slenga

Ovi rečnici daju opcije date reči neformalnog govora na različitim jezicima. Svakako su od velike pomoći u razumevanju neformalnog govora [18,19].

The Online Slang Dictionary (American, English, and Urban slang)

<http://onlineslangdictionary.com/>

<http://www.urbandictionary.com/>

Od mnogobrojnih rečnika Internet slenga izdvajamo sledeće [20,21]:

Internet Slang Dictionary & Translator

<http://www.noslang.com/>

InternetSlang.com

<http://www.internetslang.com/>

Rečnici sinonima

Rečnici sinonima su neizostavni u radu svakog prevodioca. Po sadržaju koji nudi izdvaja se

<http://www.synonym.com/>

Ovaj rečnik nudi veliki izbor engleskih sinonima, antonima i definicija [22].

Specijalizovani rečnici

Ovi rečnici, kao što je i poznato, pokrivaju određenu disciplinu ili naučnu oblast. Mnogi nude definicije pojmova kao i sinonime.

Ovde možemo preporučiti rečnike iz oblasti tehnike, informatike, medicine...

<http://www.techterms.com/>

Ovo je rečnik kompjuterskih i tehnoloških termina. Uz definicije termina daje i primere upotrebe istih [23].

TECHNICAL DICTIONARY ONLINE
"Largest technical database on the internet,,

<http://www.technicaldictionaryonline.com/>

Online rečnik inženjerske tehnologije koji nudi termine na različitim jezicima. Pored tehničkih termina nudi i primere primene istih [24].

Webopedia

<http://www.webopedia.com/>

Ovaj rečnik daje reči, fraze i skraćenice koji se tiču kompjuterske i Internet tehnologije [25].

<http://www.medicinskirjecnik.com/>

Online rečnik koji nudi terminološka objašnjenja za preko 15000 medicinskih pojmova [26].

Combined rail and road transport

<http://www.erjecnik.net/en/translate/combined%20rail%20and%20road%20transport>

Kombinovani višejezični rečnik drumskog i železničkog transporta [27].

5. ZAKLJUČAK

Internet kao izvor nesagledive količine informacija omogućava korisniku brzo i efikasno istraživanje bilo koje teme. U koje svrhe će se koristiti zavisi od preferencija korisnika (zabava, izvor informacija, komunikacija, prezentacija i sl.). Sa napretkom nauke i tehnologije, samim tim i jezika, došlo je i do porasta potražnje za Internet rečnicima. Zbog toga su u radu predstavljeni određeni rečnici koji su dostupni na Internetu onima koji se koriste istim a čije poznavanje engleskog jezika ne može zadovoljiti njihove potrebe ali i onima koji se profesionalno bave prevođenjem. Fokus je stavljen na rečnike koji pokrivaju usko stručne oblasti. Takođe, uz određene rečnike opisali smo i način njihovog korišćenja kao i to šta nude.

Danas su svakako aktuelni, i moglo bi se reći, lakši za rukovanje rečnici u elektronskom formatu. Ponuda rečnika na Internetu svakodnevno raste, i sigurni smo da će ispuniti očekivanja mnogih. Na vama je da se odlučite za one koji će vam biti od najveće koristi i koji će vam pomoći da započeti posao privedete kraju.

6. LITERATURA

- [1] Kovačević Lj.: *Kako se kaže? Rečnici na Internetu*, Glasnik Narodne biblioteke Srbije 2000, Vol. 2, br. 1, str. 259-268.
- [2] Matutinović S.F.: *Elektronski izvori informacija u nauci, značaj, vrste, dostupnost, procena vrednosti*, Beograd, 23. maj 2011., str. 4, 12.
- [3] <http://www.eudict.com/index.php>
- [4] <http://www.thefreedictionary.com/>
- [5] <http://www.alltranslator.com/>
- [6] <http://www.metak.com/>
- [7] <http://www.onlinerecnik.com>
- [8] <http://www.korisnknjiga.com/elektronske-knjige>
- [9] <http://www.vokabular.org>
- [10] <http://www.merriam-webster.com/>
- [11] <http://thesaurus.com/>
- [12] <http://www.visualthesaurus.com>
- [13] <http://www.wikipedia.org/>
- [14] <http://www.britannica.com/>
- [15] <http://www.encyclopedia.com/>
- [16] <http://www.onelook.com/>
- [17] <http://www.usingenglish.com/reference/idioms/>
- [18] <http://onlineslangdictionary.com/>
- [19] <http://www.urbandictionary.com/>
- [20] <http://www.noslang.com/>
- [21] <http://www.internetslang.com/>
- [22] <http://www.synonym.com/>
- [23] <http://www.techterms.com/>
- [24] <http://www.technicaldictionaryonline.com/>
- [25] <http://www.webopedia.com/>
- [26] <http://www.medicinski-recnik.com/>
- [27] <http://www.erjecnik.net/en/translate/combined%20rail%20and%20road%20transport>